

Maisematyölupahakemus nro 2022-3, tilat 562-450-5-65, 562-450-5-97, 562-450-5-93, 562-450-5-94, 562-450-5-95, 562-450-5-92 ja 562-450-5-96

Ympäristölautakunta 15.03.2022 § 24
443/10.03.00.06/2021

Valmistelija

II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari

Ympäristölautakunnalle on jätetty maisematyölupahakemus 29.9.2021, jota on osin täydennetty toisella leimausselosteella 7.10.2021. Hakemus koskee leimausselosteiden mukaisesti harvennushakkuiden ja avohakkuun (kuvio 201) suorittamista otsikossa mainituilla tiloilla. Sijaintikartta, kuviokartat sekä leimausselosteet ovat liitteinä.

Maisematyölupahakemus koskee hakkuukuvioita, jotka sijoittuvat Maljastensalmi nimisen ranta-asetakaavan maa- ja metsätalousalueelle (M), lomarakennusten korttelialueelle (RA), yhteisrantaisten loma-asuntojen korttelialueelle (RA-1), yhteiskäyttöinen lähivirkistysalue (VL) sekä metsätalousalueelle, jolla ulkoilun ohjaustarvetta ja erityistä maisemallista ja luonnonsuojelullista arvoa (M-1). Maljastensaareen sijaitsevat hakkuukuviot numerot 237, 238 ja 239 kuuluvat ranta-asetakaavamerkinnän M-1 alueeseen. Kopio ranta-asetakaavasta määräyksineen on liitteinä.

Hakemuksen mukaan ”kaikkiin rantaan rajoittuviin kuvioihin jätetään riittävä maisemallinen suojavyöhykettä / maisema ei muutu”.

Naapureiden kuuleminen on kaupungin toimesta suoritettu ja naapureista yksi on jättänyt kannanoton, jossa todetaan, että ”ei minulla huomautettavaa hankkeesta muuta kuin rannassa pellon osuudella rajalinja voisi avata, metsä tulee nyt pellon puolelle”.

Rakennusvalvonta on pyytänyt M-1 alueelle suunniteltujen hakkuiden osalta lisäselvitystä haettujen hakkuiden vaikutuksesta tuon alueen maisemallisiin ja luonnonsuojelullisiin arvoihin. Saadun vastauksen mukaan näissä kuvioissa otetaan huomioon luonnonsuojelulliset arvot kaikki mahdolliset kolopuut pystyyn jättämällä. Lisäksi vastauksessa todetaan, että puuston kertymä on suuri sen vuoksi, koska roskapuu sekä risukko kerätään talteen energiapuuna. Maisema näissä kuvioissa on tarkoitus pitää puustoisena ja rantaan jätetään tarvittava suojavyöhyke.

Lisäksi Maljastensaareen sijoittuvia kuvioita koskien on hakemuksen liitteeksi toimitettu luontoarvoja koskeva sähköposti ”Maljastensaarten luontoarvot” (liitteinä kokoukseen osallistuville).

Toimitettujen lisäselvitysten jälkeen rakennusvalvonta on 18.10.2021 pyytänyt maisematyölupahakemuksesta Pirkanmaan ELY-keskukselta lausuntoa (lausuntopyyntö on liitteinä kokoukseen osallistuville).

Pirkanmaan ELY-keskus on antanut pyydetyn lausunnon 17.11.2021 (liitteinä kokoukseen osallistuville). Lausunnossaan Pirkanmaan ELY-keskus mm. suosittelee Maljastensaareen suunniteltujen hakkuutoimenpiteiden osalta (kuviot nro 237, 238 ja 1) ensisijaisesti hakkuista pidättäytymistä. Lausunnossa myös todetaan, että ”kuitenkin mikäli saaren alueelle kohdistetaan puuston harvennusta, tulisi tämä tehdä vain yksittäisiä puita poimintaluonteisesti poistaen, alueen lahoppuusto sekä lehtipuustoa säästämällä. Ennen hakkuuta tulee lisäksi asianmukaisella

maastokartoituksella varmistaa, että saaren hakkuussa ei kaadeta liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkana käyttämää puustoa. Lisääntymis- ja levähdyspaikkana toimivien puiden ympärille tulee jättää säteeltään vähintään 5 metrin käsittämätön puustoinen suojavyöhyke. Maisematyöluvassa Eräjärventien itäpuolelle sijoittuvat hakkuukuviot kuuluvat myös valkoselkätikka reviiirin ruokailualueisiin. Metsänkäsittelyssä tulisi näillä alueilla suosia lehtipuuston kasvatusta ja säästää mahdollisimman paljon lahoppuustoa.”

Rakennusvalvonta on 18.11.2021 pyytänyt ELY-keskuksen lausunnosta hakijalta vastinetta.

Rakennusvalvonnan vastinepyynnön jälkeen hakijan edustaja on 20.1.2022 pyytänyt ELY-keskusta tekemään hakkuualueutta koskevan maastokatselmuksen ja virallisen rajauspäätöksen (pyyntöä koskeva sähköposti on liitteenä kokoukseen osallistuville).

ELY-keskus on 21.1.2022 vastannut raja- ja maastokatselmuksipyyntöön (ELY-keskuksen sähköpostivastaus on liitteenä kokoukseen osallistuville). Vastauksessa mm. tuodaan esiin, että ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt suositukset maisematyölupahakemuksen mukaisista hakkuista lajisuojelutavoitteiden turvaamisen näkökulmasta ja antanut ohjeet, miten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat nykykäytännön mukaan hakkuissa huomioidaan.

Rakennusvalvonnan pyytämä hakijan vastine ELY-keskuksen lausunnosta on toimitettu 10.2.2022 (liitteenä kokoukseen osallistuville). Vastineessa mm. tuodaan esiin, että kohteella on pesäpuuksi soveltuvia kolopuita, jotka ovat nyt merkattuna maastoon. Hakkuissa kolopuiden ympärille jätetään säästöpuuryhmiä. Lisäksi vastineessa esitetään, että alueella olevaa lahoppuustoa pyritään hakkuissa säästämään.

Maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n (maisematyöluvan edellytykset) 1 mom. mukaan ”alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa”. Lisäksi saman lainkohdan 3 mom. mukaan mm. ” Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu”.

Maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n, 1. momentin mukaan: ”Lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.”

Luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan ”Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.” Liito-orava on mainitussa liitteessä tarkoitettu eläinlaji.

Maankäyttö- ja rakennuslain 141 §:n mukaan: ”Lupapäätökseen voidaan ottaa tarpeelliset määräykset. Määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista”. Lupapäätökseen tulisi lisätä lupaehtoja, joilla varmistetaan luonnonsuojeluarvojen, mukaan lukien Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitetun eläinlajin, huomioiminen toimenpiteen suorittamisessa.

Esittelijä

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää haetun maisematyöluvan ehdolla, että:

1. Hakkuutoimenpidettä ei saa suorittaa lintujen pesintäaikana, 1.4. - 1.9. välisenä aikana. Rantaan rajoittuville hakkuukuvio-osille tulee jättää vähintään viiden metrin levyinen käsittelemätön suojapuusto.
2. Hakkuukuvioilla 1, 237, 238 ja 239 (Maljastensaari) hakkuutoimenpiteet tulee tehdä yksittäisiä puita poimintaluonteisesti poistaen sekä alueen lahoppuusto sekä lehtipuustoa säästäen. Lisääntymis- ja levähdyspaikkana toimivat tai sen mahdollistavat puut tulee jättää poistamatta ja näiden puiden ympärille tulee jättää säteeltään vähintään 5 metrin käsittelemätön puustoinen suojavyöhyke.
3. Muilla ranta-asemakaava-alueeseen kuuluvilla (Eräjärventie itäpuolelle sijoittuvat hakkuukuviot) hakkuukuvioilla tulisi suosia lehtipuuston kasvatusta ja säästää hakkuutoimenpiteiden yhteydessä olevaa lehtipuustoa sekä lahoppuustoa.

Tämä päätös on voimassa kolme (3) vuotta ja annetaan julkipanon jälkeen.

Päätös lähetetään tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Perustelut:

Haetut toimenpiteet ovat pääosin maisemaan rajallisesti vaikuttavaa harvennushakkuuta. Asetetuilla lupaehdoilla vesistön rantaan jätetään riittävä maisemallinen suojakaista, rajataan toimenpiteiden suorittaminen lintujen pesintäaikojen ulkopuolelle, varmistetaan, ettei hävitetä eikä heikennetä Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sekä huomioidaan alueen ranta-asemakaavan määräykset. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä se turmele kaupunkitai maisemakuvaa ja maanomistaja voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan (MRL 140 §).

Sovelletut säädökset: Alueella oleva ranta-asemakaava sekä Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §, 140 §, 141 § ja 197 § sekä Luonnonsuojelulaki 49 §. Perittävän maksun osalta: Maankäyttö- ja rakennuslaki 145 § / Oriveden kaupungin rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä suoritettavat maksut.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että keskustelun aikana ympäristölautakunnan jäsen Minna Knuuttila teki päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen:

"Ympäristölautakunta toteaa, ettei hakija ole esittänyt ELY-keskuksen edellyttämää asianmukaista selvitystä Maljastensaaren liito-oravareviirin olemassa olevista ja potentiaalisista lisääntymis- ja levähdyspaikoista hakkuukuvioiden 237, 238 ja 1 alueilta. Maljastensaarella sijaitsevien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen kartoituksen lisäksi hakijan tulee esittää luotettava selvitys liito-oravan käyttämien ruokailualueiden ja kulkuyhteyksien säilyttämisestä reviirin ekologisen toiminnallisuuden turvaamiseksi. Ympäristölautakunta palauttaa asian valmisteluun puutteellisten selvitysten osalta."

Minna Knuuttilan ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Merkittiin, että ympäristölautakunnan jäsen Minna Knuuttila ilmoitti asiaan eriävän mielipiteensä, joka on liitteenä.

Merkittiin, että II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn ajan.
